

Integrating Companies in a Sustainable Apprenticeship System

Project 2017-1-DE02-KA202-004174

Output Intelectual 2

WBL curriculum validat Romania

Autor: TUIASI

Data: Octombrie 2018

Version: Finala

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această publicație (comunicare) reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Informațiile și punctele de vedere prezentate în acest document au fost elaborate în cadrul proiectului "Integrarea Companiilor într-un Sistem de Ucenicie Sustenabilă", finanțat prin Programul ERASMUS +, KA2 - Cooperarea pentru Inovare și Parteneriatele Strategice de Schimb de Bune Practici.

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru prezentarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, astfel Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

Această lucrare este licențiată de Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International. Pentru a vedea o copie a acestei licențe, vizitați:

<http://creativecommons.org/license/by-nc-sa/4.0/>.

Este permisă:

- **Distribuirea**- copierea și redistribuirea conținutului în orice context și format
- **Adaptarea**- re-mixarea, transformarea și crearea unui material în baza celui existent

În condițiile următoare:

Drept de autor- trebuie să acordați creditul adecvat și să menționați sursa.

Necomercial- nu se poate folosi în scop comercial.

Împărțire egală- în cazul în care conținutul a fost re-mixat, transformat sau reformulat, contribuția dvs. trebuie să menționată în cadrul licenței originale.

Notă:

Nu este necesar să respectați licența pentru elemente ale materialelor din domeniul public sau în cazul în care utilizarea dvs. este permisă de o excepție sau o limitare aplicabilă.

Nu sunt oferite garanții. Este posibil ca licența să nu vă dea toate permisiunile necesare pentru utilizarea dorită. De exemplu, alte drepturi, cum ar fi publicitatea, confidențialitatea sau drepturile morale, pot limita modul în care utilizați materialul.

Contents

INTRODUCERE	3
1. NOTĂ DE PREZENTARE	5
2. TABEL DE CORELARE DINTRE REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII ȘI CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII.....	7
3. SUGESTII METODOLOGICE.....	11
4. SUGESTII PRIVIND EVALUAREA	13

Introducere

Proiectarea de curriculum pentru VET este un proces reglementat de legislația națională și setul de metodologii conexe aprobat de Ministerul Educației Naționale (OMEN). Curriculumul național este elaborat pe baza și numai pentru un standard specific de calificare profesională (SPP). Legislația națională pentru această activitate este descrisă de următoarele norme:

- Standarde pentru calificările profesionale - OMENCS 4121 / 13.06.2016
- Planuri și curriculum educațional - OMENCS 4457 / 05.07.2016
- Ghidul metodologiei privind elaborarea Curriculumului în Dezvoltare Locală (CDL) conform OMEN 3914 / 18.05.2017. ANEXA nr.1.2 pentru clasele IX și X, ciclul inferior, ramura tehnologică și învățământul profesional.

Prezentul curriculum pentru învățare pe baza de activități practice (Work based learning-WBL) este conceput în cadrul proiectului ICSAS pentru a se conforma tuturor reglementărilor naționale. Comitetul consultativ al proiectului (RO), format din profesori de specialitate în cadrul liceului care va implementa acest curriculum a verificat această cerință.

Potrivit Registrului Național al Calificărilor (COR), școlile VET din România ar putea oferi programe de studii de nivel 3 EQF adresate sectorului încălțăminte pentru următoarele profesii:

753602 - Operator pentru produse din piele (încălțăminte industrială)

815603 - Operatorul de tăiere

815604 - Operator de pre-cusătură

815605 - Operator de cusut

815606 - Operator de durată

815607 - Operator Soling

815608 - Operator de finisare

În ultimii ani, multe școli și-au închis programele de studii pentru sectorul de încălțăminte, în special datorită numărului redus de profesori calificați pentru subiecte de specialitate. Astfel, companiile de încălțăminte se confruntă cu un decalaj uriaș în ceea ce privește recrutarea de operatori calificați în domeniu, în special tinerii absolvenți ai școlilor profesionale. Proiectul ICSAS propune o soluție pentru această situație prin implementarea unui program de învățare la locul de muncă (WBL) bazat pe Curriculum în Dezvoltare Locală (CDL), ale cărui rezultate ale învățării să fie orientate către fabricarea încălțăminte. Astfel, școlile profesionale care ofera programe pentru calificarea Textile-Pielarie ar putea oferi sectorului de încălțăminte operatorii calificați necesari. CDL include disponibilitatea curriculară specifică fiecărei unități de învățământ vocațional și tehnic și este furnizată în parteneriat cu operatorii economici. Aceasta asigură cadrul necesar pentru adaptarea formării elevilor la cerințele pieței de muncă locale. Conceperea și evaluarea CDL-ului implică contribuția partenerilor sociali (operatorii economici, angajatori locali și / sau asociații / organizații ale angajaților) în procesul de identificare a competențelor specifice pentru piața locală a muncii și a situațiilor de învățare

oferite pentru elevi. Curriculumul dezvoltat local este propus de școala în colaborare cu agentul economic și este aprobat de Inspectoratul Școlar Județean.

Date de identificare a CDL:

1. Instituția de învățământ: COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN” IAȘI
2. Denumirea operator economic/instituției publice partenere: Angela International (Păpucei), Iași și Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi Iași
3. Titlul CDL: **„Tehnologii de confecționare pentru produse din piele**
4. Tipul de CDL: de aprofundare
5. Profil/ Domeniul de pregătire: TEHNIC/INDUSTRIE TEXTILĂ ȘI PIELĂRIE
6. Calificare profesională: CONFEȚIONER PRODUSE TEXTILE
7. Clasa: a X-a
8. Număr ore: 9 săptămâni x 5 zile x 6 ore = 270 ore/an
 32 săptămâni x 2 zile x 6 ore = 384 ore/an
 Total 654 ore/an
9. Autorii:
 - Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Ion Holban” Iași
 - Operator economic partener: SC Angela Internațional (Păpucei)
 - Instituția publică (consultant de specialitate): Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi Iași

1. NOTĂ DE PREZENTARE

Modulul **Tehnologii de confecționare pentru produse din piele**, componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul de pregătire profesională Industrie Textilă și pielărie, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică aferente clasei a X-a, învățământ profesional de stat cu durata de 3 ani.

Modulul este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 3, din domeniul de pregătire profesională Industrie Textilă și Pielărie, sau continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior. Are menirea de a veni în întâmpinarea nevoilor locale și a intereselor elevilor, în scopul de a diversifica și personaliza parcursurile de formare la clasa a X-a pentru calificarea profesională: **„Confecționar produse textile”**.

În stabilirea tipurilor de aplicații se va avea în vedere corelarea acestora cu domeniul de pregătire generală al elevilor, astfel încât rezolvarea sarcinilor de lucru se va face fie prin aplicații individuale, fie prin activități în grup, favorizând lucrul în echipă și responsabilitatea pentru sarcina primită.

Acest curriculum se studiază pe parcursul unui an școlar și se parcurge într-un număr total de 654 de ore (9 săptămâni x 5 zile x 6 ore = 270 ore/an și 32 săptămâni x 2 zile x 6 ore = 384 ore/an) la agentul economic, în cadrul stagiilor de pregătire practică.

Curriculum-ul **Tehnologii de confecționare pentru produse din piele** a fost elaborat într-un cadru de parteneriat între școală și comunitate, avându-se în vedere următoarele:

- Standardele de Pregătire Profesională impuse de OMENCS 4121/13.06.2016;
- planuri de învățământ și CRR impuse de OMENCS 4457/05.07.2016;
- necesitatea de a oferi răspunsuri adecvate cerințelor sociale;
- repere metodologice privind proiectarea CDL impuse de OMEN 3914/18.05.2017
- noua structură a sistemului de învățământ din România.

Opțiunea pentru o astfel de componentă a curriculumului se integrează strategiei de descentralizare, conform căreia autoritățile publice locale trebuie să joace un rol important în învățământul profesional și tehnic datorită responsabilității și angajamentelor pe care le au față de cerințele pieței muncii locale.

Scopul curriculumului în dezvoltare locală poate fi sintetizat în următoarele:

- lărgirea domeniului ocupațional, dar și adâncirea competențelor cheie: comunicarea, lucrul în echipă, asumarea responsabilităților;
- dobândirea, de către absolvenți, a acelor competențe cheie transferabile necesare pentru
- integrarea socială, ca și pentru integrarea rapidă și cu succes pe piața muncii.
- dobândirea cunoștințelor și deprinderilor de dezvoltare a unei afaceri proprii pornind de la formarea profesională într-o calificare;

Curriculumul în dezvoltare locală (CDL) oferă următoarele avantaje/beneficii:

- facilitează tranziția elevilor de la școală la viața activă prin adaptarea pregătirii profesionale a elevilor la nevoile pieței muncii la nivel local;
- contribuie la creșterea ratei de inserție socio-profesională ;
- oferă oportunități de dezvoltare durabilă la nivelul comunității locale prin contribuția activă a partenerilor sociali la dezvoltarea resursei umane la nivel local;
- contribuie la o mai mare receptivitate a școlilor cu privire la nevoile comunității locale;
- oferă oportunități pentru formalizarea relațiilor dintre școală și piața muncii locale.

2. Tabel de corelare dintre rezultatele învățării și conținutul învățării

Rezultate ale învățării suplimentare/ Rezultate ale învățării propuse spre aprofundare/ extindere			Conținuturile învățării	Situții de învățare
Cunoștințe	Abilități	Atitudini		
Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice procesului de producție din sfera de activitate Croire	<ul style="list-style-type: none"> analiza și înțelegerea ordinului de comandă conform fișelor tehnologice; efectuarea așezărilor practice pe diferite tipuri de materiale; stabilirea și reglarea parametrilor de lucru a utilajelor specifice atelierului de croire; efectuarea operațiilor de croire conform specificațiilor procesului tehnologic; verificarea reperelor croite; identificarea și remedierea defectelor. 	<ul style="list-style-type: none"> responsabilizarea și respectarea procedurilor și a normelor interne referitoare la asigurarea standardelor de calitate ale companiei; respectarea legislației privind sănătatea și securitatea în munca (NSSM) în realizarea operațiilor (<i>cod 5.3.6. din SPP Anexa nr.2 OMENCS 4121/13.06.2016</i>); respectarea legislației privind prevenirea și stingerea incendiilor (PSI) și de protecție a mediului; colaborarea cu membrii echipei de lucru în scopul îndeplinirii sarcinilor 	1. Croirea reperelor <ul style="list-style-type: none"> Reguli de croire <ul style="list-style-type: none"> Zone de calitate Direcția de alungire Așezarea reperelor Croirea materialelor textile Croirea materialelor sintetice Croirea reperelor ansamblului inferior Mașini și instrumente de croit Cuțite de croit Mașini de croit semi-automate Cuțite și plăci de croit Mașinile de croit automate – CAM Departamentul de croit din cadrul companiei 	Exerciții practice de executare a operațiilor specifice proceselor tehnologice din atelierul de croire.
Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice procesului de producție din sfera de activitate Pregătire în vederea asamblării prin coasere	<ul style="list-style-type: none"> analiza și înțelegerea ordinului de comandă conform fișelor tehnologice; stabilirea și reglarea parametrilor de lucru a utilajelor specifice atelierului de pregătire pentru coasere; executarea operațiilor de pregătire a reperelor în vederea asamblării prin coasere conform specificațiilor procesului tehnologic; verificarea semifabricatelor; identificarea și remedierea defectelor. 	<ul style="list-style-type: none"> respectarea legislației privind prevenirea și stingerea incendiilor (PSI) și de protecție a mediului; colaborarea cu membrii echipei de lucru în scopul îndeplinirii sarcinilor 	2. Pregătire pentru asamblare prin coasere <ul style="list-style-type: none"> Subțierea reperelor Egalizarea reperelor Perforarea reperelor Însemnarea reperelor Vopsirea marginilor reperelor Dantelarea marginilor Îndoirea marginilor reperelor Întărirea reperelor Aplicarea șiretului de întărire Netezirea cusăturii 	Exerciții practice de executare a operațiilor specifice proceselor tehnologice de pregătire pentru asamblarea prin coasere:

<p>Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice procesului de producție din sfera de activitate Coasere</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza și înțelegerea ordinului de comandă conform fișelor tehnologice; • stabilirea și reglarea parametrilor de lucru a utilajelor specifice atelierului de coasere; • executarea operațiilor de asamblare prin coasere conform specificațiilor procesului tehnologic; • verificarea semifabricatelor; identificarea și remedierea defectelor. 	<p>la locul de munca (cod 5.3.8. <i>SPP Anexa nr.2 OMENCS 4121/13.06.2016</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> • asumarea în cadrul echipei de la locul de munca a responsabilităților pentru sarcina primită (cod 5.3.9. <i>SPP Anexa nr.2 OMENCS 4121/13.06.2016</i>). 	<p>3. Asamblare prin coasere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reguli de coasere a reperelor flexibile <ul style="list-style-type: none"> ○ Tipuri de cusături și îmbinări prin coasere ○ Acul și ața de cusut ○ Parametrii cusăturii ○ Normative de calcul pentru rezerva de suprapunere • Mașini de cusut repere flexibile • Posibile defecte ale cusăturii și îmbinării prin coasere • Succesiunea operațiilor de coasere exemplificate pe un model tip Derby 	<p>Exerciții practice de executare a operațiilor specifice proceselor tehnologice de coasere.</p>
<p>Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice procesului de producție din sfera de activitate Pregătire pentru formarea spațială</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza și înțelegerea ordinului de comandă conform fișelor tehnologice; • pregătirea calapoadelor și a semifabricatelor; • stabilirea și reglarea parametrilor de lucru a utilajelor specifice; • executarea operațiilor de pregătire pentru formare spațială conform specificațiilor procesului tehnologic; • verificarea semifabricatelor; identificarea și remedierea defectelor. 		<p>4. Pregătire pentru formare spațială</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea bombeului • Aplicarea ștaifului rigid • Preformarea fețelor la călcâi • Îmbrăcarea marginii branțurilor • Pregătirea și verificarea calapoadelor • Pregătirea și condiționarea fețelor • Fixarea branțului pe calapod • Preformarea fețelor la vârful 	<p>Exerciții practice de executare a operațiilor specifice proceselor tehnologice pregătire pentru formarea spațială.</p>
<p>Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice procesului de producție din sfera de</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza și înțelegerea ordinului de comandă conform fișelor tehnologice; • stabilirea și reglarea parametrilor de lucru a utilajelor specifice; 		<p>5. Formare spațială</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sisteme de confecții: IL - încălțăminte cu talpa lipită • Calapodul • Fixarea branțului pe calapod • Adezivi 	<p>Exerciții practice de executare a operațiilor specifice proceselor tehnologice de formare spațială.</p>

activitate Formare spațială (Tragerea fețelor pe calapod)	<ul style="list-style-type: none"> • executarea operațiilor de formare spațială conform specificațiilor procesului tehnologic; • identificarea și remedierea defectelor. 		<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea bombeului • Tras vârf • Tras în părți și la călcâi • Condiționare/stabilizarea semifabricatelor • Procesul de formare spațială a încălțăminteii în cadrul companiei 	
Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice procesului de producție din sfera de activitate Tălpuire	<ul style="list-style-type: none"> • analiza și înțelegerea ordinului de comandă conform fișelor tehnologice; • stabilirea și reglarea parametrilor de lucru a utilajelor specifice; • executarea operațiilor de tălpuire conform specificațiilor procesului tehnologic; • verificarea semifabricatelor; identificarea și remedierea defectelor. 		6. Aplicarea tălpii <ul style="list-style-type: none"> • Scămoșare • Aplicarea manuală a adezivului • Îmbrăcarea tocului • Învelirea marginii branțului • Fixarea tălpii • Scoaterea calapodului • Fixarea tocului • Fixarea capacului de toc 	Exerciții practice de executare a operațiilor specifice proceselor tehnologice de tălpuire.
Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice procesului de producție din sfera de activitate Finisare	<ul style="list-style-type: none"> • analiza și înțelegerea ordinului de comandă conform fișelor tehnologice; • stabilirea și reglarea parametrilor de lucru a utilajelor specifice; • realizarea operațiilor de finisare conform specificațiilor procesului tehnologic; • verificarea semifabricatelor și a produsului finit; identificarea și remedierea defectelor. 		7. Finisare <ul style="list-style-type: none"> • Tipuri de finisare • Operații comune în atelierul de finisare <ul style="list-style-type: none"> ○ Introducerea acoperișului de branț ○ Vopsirea marginilor reperelor ○ Curățarea încălțăminteii • Operații particulare în atelierul de finisare <ul style="list-style-type: none"> ○ Aplicarea cremei ○ Perierea/ lustruirea ○ Vopsirea ○ Netezirea cutelor • Controlul, ambalarea și marcarea produselor finite • Proceduri de expediere 	Exerciții practice de executare a operațiilor specifice proceselor tehnologice din atelierul de finisare.

<p>Cunoașterea conceptelor, metodelor și a activităților specifice următoarelor departamente: Asigurarea calitatii, Planificarea producției, Design și dezvoltare de produs</p>	<ul style="list-style-type: none"> • îndeplinirea sarcinilor de lucru cu privire la asigurarea calității, inclusiv: stabilirea unui plan de eșantionare; verificarea aspectului estetic; controlul dimensional; pregătirea unui manual al standardelor de calitate • identificarea activităților principale privind planificarea producției: modele, materiale, clienți, comenzi. • realizarea sarcinilor de lucru în legătură cu proiectarea și dezvoltarea tehnică 		<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea calității <ul style="list-style-type: none"> ○ o Controlul aspectului estetic ○ o Controlul încadrării încălțăminteii ○ o Controlul aspectelor tehnice Manualul standardelor de calitate • Planificarea producției • Designul și dezvoltarea tehnică a încălțăminteii 	<p>Exerciții practice pentru activități specifice: Asigurarea calitatii, Planificarea producției, Design și dezvoltare de produs</p>
---	---	--	--	--

Lista minimă de resurse materiale (echipamente, unelte și instrumente, machete, materii prime și materiale, documentații tehnice, economice, juridice etc.) necesare dobândirii rezultatelor învățării (existente în școală sau la operatorul economic)

1. Cataloage și publicații de specialitate;
2. Legislația privind SSM;
3. Repere, semifabricate și produse de încălțăminte;
4. Mostre din materiale: piele, textile și auxiliare;
5. Instrumente de lucru;
6. Utilaje;
7. Materii prime și materiale;
8. Internet;
9. Echipamente de protecție specifice;
10. Manuale, auxiliare curriculare, fișe de lucru, fișe de documentare, planșe didactice, reviste de specialitate, documentație tehnică;
11. Videoproiector, calculator, softuri educaționale.

3. Sugestii metodologice

Conținuturile modului Tehnologii de confecționare pentru produse din piele trebuie să fie abordat într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Sfere de învățare	Conținut/ temă de învățare	Număr de ore
Sfere de bază	Croire	150
	Pregătire pentru asamblare prin coasere	90
	Asamblare prin coasere	114
	Pregătire pentru formare spațială și formare spațială	84
	Aplicarea tălpii	96
	Finisare	48
Sfere opționale	Design Dezvoltare tehnică de produs Asigurarea calității Planificarea producției	72

Modulul are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în atelierele de specialitate, din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor din SPP.

Este necesar ca strategiile didactice aplicate de cadrele didactice să le ofere elevilor posibilitatea de a se implica activ în procesul de instruire, de a dobândi cunoștințe și deprinderi care să le poată folosi, fie pentru a accede spre nivele superioare de calificare, fie a se integra eficient în sfera producției/a serviciilor.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES. Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternarea sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup)

- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete cum ar fi modelul experimental, activitățile de documentare, modelarea, observația/ investigația dirijată etc.;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă (ex. studiul individual, investigația științifică, studiul de caz, metoda referatului, metoda proiectului etc.), care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă (utilizarea surselor de informare: ex. biblioteci, internet, bibliotecă virtuală).

Pentru atingerea obiectivelor se recomandă utilizarea unor metode de instruire active și interactive, centrate pe elev, cu pondere sporită pe activități practice și mai puțin pe cele teoretice, cum ar fi:

- metode bazate pe acțiune:
 - exercițiul practic aplicativ pe grupe;
 - lucrări practice individuale sau în echipă;
 - demonstrația practică;
- metode explorative:
 - observarea directă;
 - observarea independentă;
 - vizite de instruire și documentare;
 - conversație euristică, examinatorie, de fixare;
 - descoperire dirijată;
- metode expositive:
 - explicația;
 - instructajul specific la locul de muncă;
 - descrierea;
 - exemplificarea.

4. Sugestii privind evaluarea

Evaluarea este partea finală a abordării procesului didactic prin care profesorul va măsura eficacitatea întregului proces instructiv-educational. Evaluarea determină măsura în care elevii au realizat rezultatele învățării stabilite în standardele de pregătire profesionala.

Se recomandă utilizarea evaluării formale și sumative pentru a verifica realizarea rezultatelor învățării.

a. Evaluare formativa:

- Elevii vor fi evaluați pentru atingerea rezultatelor învățării la sfârșitul fiecărui modul. Acest lucru se va face de către profesor sau tutore de practica pe baza dovezilor care se referă în mod explicit la cunoștințele, abilitățile și atitudinile specificate în standardul de pregătire profesionala (SPP). Se propun următoarele instrumente de evaluare: foi de observație, foi de lucru, foi de documentare, portofoliu cu exerciții practice.
- Formularele formale de feedback (prezentate la sfârșitul fiecărui manual de instruire) sunt recomandate a fi aplicate de formatorii / tutorii din companie
- Planificarea evaluării ar trebui să aibă loc după un program stabilit, evitând aglomerarea mai multor evaluări în aceeași perioadă de timp.

b. Evaluarea sumativă:

Evaluarea sumativă oferă măsura în care studentul a obținut rezultatele pentru programul de învățare bazat pe muncă (WBL) și se realizează prin următoarele instrumente:

- **Testarea finală** se aplică la sfârșitul procesului de învățare bazat pe muncă (WBL). Testul va acoperi toate rezultatele învățării. Elevii vor avea acces la criteriile de marcare înainte de a începe evaluarea lor sumativă.
- **Portofoliul** va conține lucrările efectuate de cursant în fiecare stație de învățământ în conformitate cu exercițiile și activitățile practice definite în activitățile de învățare și predare.
- **Proba practică** constă în fabricarea unei perechi de pantofi și permite studenților să-și demonstreze abilitățile în toate stațiile de învățare: croire, pregătire pentru coasere, coasere, formare spațială și asamblare, finisare și controlul calității.